

Finansministeriet

*Att: Jeppe Berg Jensen og Asger Aagaard
jejen@fm.dk og asgaa@fm.dk*

26. juli 2018

Høringsvar fra Selveje Danmark vedr. forslag til Lov om Den Sociale Investeringsfond

Selveje Danmark fremsender hermed sine bemærkninger til forslag til Lov om Den Sociale Investeringsfond.

Selveje Danmark er brancheforening for de selvejende non-profit tilbud i Danmark, på såvel social- som beskæftigelsesområdet. Med ca. 240 medlemsorganisationer repræsenterende knap 11.000 årsværk, er Selveje Danmarks medlemmer i vid udstrækning i målgruppen for de partnerskaber, som Den Sociale Investeringsfond gennem sine aktiviteter skal understøtte.

Det er på den baggrund også Selveje Danmarks klare ønske, at være repræsenteret i det rådgivende udvalg, der beskrives i forslagens § 14.

Generelle bemærkninger

Selveje Danmark forholder sig til, at tanken om etablering af Den Sociale Investeringsfond har afsat i sats-puljeforhandlingerne og vil i den forbindelse rose de politiske partier, der med beslutningen har lagt fundamentet til det, der med tiden vil kunne udvikle sig til at blive en væsentlig positiv nyskabelse i det danske velfærdssystem.

SØM-Modellen

Det er således positivt, at der med forslaget skabes en model, der vil kunne understøtte udviklingen af partnerskaber omkring de metoder, der har en effekt. Det skal dog samtidig bemærkes, at den model, der ofte henvises til når effekterne skal dokumenteres, nemlig SØM-modellen fortsat mangler en del. Således omfatter SØM-modellen primært voksenområdet, og skal først opbygges i forhold til børneområdet. Dette er ikke en kritik af anvendelsen af SØM-modellen, men et afgørende opmærksomhedspunkt når den anvendes.

Fortsat udvikling og innovation

Et andet overordnet opmærksomhedspunkt som bør iagttages i det fremtidige arbejde, er den risiko der ligger i at rette fokus mod specifikke indsats, og knytte økonomi hertil. Hele velfærdsområdet er afhængigt af at der fortsat udvikles, gennemføres forsøg og nytænkes, og det siger sig selv at en del af disse forsøg vil vise sig måske ikke at være så gode. Alligevel er de en helt nødvendig forudsætning for udviklingen af området – etableringen af Den Sociale Investeringsfond, må ikke samtidig betyde, at der ikke længere arbejdes med udvikling, noget som kunne være en risiko, hvis midler som udgangspunkt målrettes det der allerede er udviklet.

Politisk bør der derfor tillige være fokus på, at der også fremover i såvel kommuner som i de ikke-offentlige tilbud findes incitament, der understøtter pædagogisk nytænkning og udvikling af såvel det sociale område som beskæftigelsesområdet.

Glem ikke de selvejende organisationer

I loven tales konsekvent om offentlige kontra private aktører. Vi har i Danmark gennem de sidste 100 år opbygget en model på de større velfærdsområder, hvor en stor gruppe af aktører udgøres af selvejende non-profit organisationer med udspring i civilsamfundet. Hele dette område, der i dag dækker omkring 20 procent af vores velfærdstilbud, definerer sig ikke som ”privat” men som netop selvejende. Det bør derfor fremhæves, at også de selvejende organisationer er i målgruppen for loven, eventuelt bør de nævnes specifikt eller definitionen ”ikke-offentlige” anvendes som alternativ til de offentlige tilbud.

Når dette er ekstra relevant, så skyldes det, at der politisk også er en verserende debat omkring netop forholdet til de private aktører på det sociale område.

Socialtilsynets rolle

Af bemærkningerne side 9 under overskriften ”Kommunernes samarbejde med private” beskrives hvordan kommunerne vil have en opgave i forhold til at føre tilsyn med økonomien hos de ikke-offentlige parter.

På store dele af det sociale område er det økonomiske tilsyn imidlertid placeret i et af de fem socialtilsyn. Det omfatter godkendelsen af budgetter og den efterfølgende modtagelse af reviderede årsregnskaber. Det bør overvejes at indtænke socialtilsynet i det tilsyn, der omtales i afsnittet, da alternativet vil kunne blive at der i realiteten etableres yderligere et økonomisk tilsyn, hvilket i sagens natur vil være både fordyrende og spild af tid.

SIB og serviceloven

Tanken bag etableringen af Den Sociale Investeringsfond er som ovenfor nævnt positiv. Det skal dog understreges, at den skal eksistere på et område, hvor en lang række af de ydelser og tilbud, der kan være i spil tillige er omfattet af serviceloven eller lov om aktiv beskæftigelsespolitik. Særligt på det sociale område er relationerne mellem parterne allerede gennemreguleret ligesom de ydelser der gives er relativt velbeskrevne og tager afsæt i en konkret individuel vurdering af det enkelte menneske.

Det vil være afgørende, at de modeller som Den Sociale Investeringsfond anvender tager afsæt i disse eksisterende strukturer, således at der ikke etableres to parallelle ”systemer”, et traditionelt kommunalt finansieret system og et socialfondsfinansieret system. Sker det vil det skabe en stor uklarhed – hvis ikke for andre så for de borgere (børn, unger og gamle) der i det daglige er afhængige af netop de større velfærdsområder.

Specifikke bemærkninger

§ 4 – Det er som udgangspunkt positivt, at det sikres, at fonden har en række forskellige virkemidler i forhold til den måde, fonden søger at opfylde sit formål jf. § 1. Det må dog overvejes om det er hensigtsmæssigt, at Den Sociale Investeringsfond i sig selv, kan indgå som part i et selskab eller lignende (nr. 7) eller deltage direkte i partnerskaber (nr. 8 og 9).

Risikoen vil være at fondes direkte deltagelse i enkelte projekter, vil undergrave fondes objektivitet og vil kunne skabe tvivl om fondes inhabilitet i forhold til den fremtidige anvendelse af fondes midler.

Det skal på den baggrund anbefales, at Den Sociale Investeringsfond ikke gives hjemmel til samtidig at etablere sig som aktør på de større velfærdsområder.

§ 5 – Jf. bemærkningen ovenfor i tilknytning til § 4, skal også her advares mod at lade fonden indgå som aktiv ejer, i konkrete projekter. Det må omvendt sikres, at fonden til stadighed har en objektiv neutral tilgang til de større velfærdsområder, det vil blive svækket, såfremt fonden udøver aktivt ejerskab.

§ 6 – Bestemmelsen handler om tildeling af tilskud til offentlige aktører. Af bemærkningerne til loven samt lovens § 7, fremgår, at også private eller ikke-offentlige tilbud er i målgruppen og kan ansøge om tilskud. Det kan anbefales at det af bestemmelsen i § 6, tillige beskrives efter hvilken model der skal ske.

Dette var i første omgang bemærkningerne fra Selveje Danmark. Selveje Danmark anerkender, at der fortsat er et stort stykke udviklingsarbejde knyttet til etableringen af Den Sociale Investeringsfond, og vil naturligvis gerne bidrage aktivt og konstruktivt til dette arbejde.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'JK', written in a cursive style.

Jon Krog
Branchedirektør, Selveje Danmark